

**ID PROIECT:
KA220-YOU-596CB844**

Disclaimer: Acest proiect este finanțat cu sprijinul Comisiei Europene. Informațiile și punctele de vedere prezentate în acest document sunt cele ale autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat opinia oficială a Comisiei Europene. Nici instituțiile Uniunii Europene, nici orice persoană care acționează în numele acestora nu pot fi trase la răspundere pentru utilizare, care poate fi făcută din informațiile conținute de acestea.

CUPRINS

RAPORT FINAL

1. REZUMAT

2. STATISTICILE PARTICIPANȚILOR

3. REZULTATELE CHESTIONARULUI

3.1 Mediul de operare CLLD și animarea comunităților rurale

3.2 Percepțiile și realitățile integrării și incluziunii tinerilor în activitățile CLLD

3.3 Nevoile de competențe existente și viitoare pentru (i) tineri și (ii) voluntari ai comunității pentru a le facilita progresul tinerilor

3.4 Metodologii eficiente de implicare a tinerilor, preferințe și metodologii de învățare în persoană/online/mixtă

4. REZUMAT

5. ANEXE

RAPORT FINAL

1. REZUMAT

"Youth Led Local Development" (YLLD) este un proiect finanțat în cadrul programului Erasmus + KA220-YOU - Parteneriate de cooperare în sfera de tineret 2021.

Titlul proiectului este "Abordarea competențelor tinerilor și a proceselor de incluziune a tinerilor din comunitate pentru a facilita următoarea generație de lideri tineri ai comunității", iar domeniul de interes este tineretul.

Mai multe detalii despre proiectul YLLD:

Project Start Date (dd/mm/yyyy)	Project total Duration (Months)	Project End Date (dd/mm/yyyy)	National Agency of the Applicant Organisation	Language used to fill in the form
01-11-2021	30	01-05-2024	IE01 - Léargas the Exchange Bureau	English

Propunerea de proiect a fost înaintată de Ballyhoura Development (Irlanda), iar partenerii proiectului sunt ASCAE – *Associazione per il sociale, la cultura e l'ambiente* (Italia), GRUPUL ASOCIATIA GRUPUL DE ACȚIUNE LOCALĂ NAPOCA POROLISSUM (Romania), *Rightchallenge – Associação* (Portugalia).

Proiectul dorește să exploreze și să abordeze provocările pentru tinerii care locuiesc în zonele rurale atunci când accesează oportunități de voluntariat în cadrul grupurilor comunitare locale și al organizațiilor comunitare din zonele rurale care se luptă cu planificarea succesiunii și tranziția bazei de voluntari a grupului pentru a continua cu următoarea generație de dezvoltare locală condusă de comunitate.

Proiectul se desfășoară în *contextul* schimbărilor rurale, al tinerilor din mediul rural, al dezvoltării locale plasate sub responsabilitatea comunității, al impactului covid-19 și al Strategiei Uniunii Europene pentru tineret și al Comunicatului Comisiei privind "Implicarea, conectarea și înputernicirea tinerilor".

Cele mai relevante priorități ale proiectului sunt: promovarea cetățeniei active, a spiritului de inițiativă al tinerilor și a antreprenoriatului în rândul tinerilor, inclusiv a antreprenoriatului social.

În ultimele luni, parteneriatul a lucrat foarte intens la realizarea unei cercetări aprofundate, care a fost susținută, de asemenea, de o imagine de ansamblu generală a politicilor de incluziune a tinerilor și de dezvoltare comunitară în cele patru țări partenere (Irlanda, Italia, Portugalia și România).

Problemele abordate în cadrul cercetării sunt plasate în cadrul acelorași domenii de interes investigate ulterior în faza de colectare a datelor și sunt, după cum urmează:

1. Mediul de operare CLLD și percepțiile/realitățile integrării comunităților rurale
2. Percepțiile și realitățile integrării și incluziunii tinerilor în activitățile CLLD
3. Nevoile existente și viitoare în materie de competențe pentru (i) tineri și (ii) voluntari ai comunității pentru a le facilita progresul tinerilor
4. Metodologii eficiente de implicare a tinerilor și preferințe și metodologii de învățare în persoană/online/mixtă

Identificarea nevoilor actuale și viitoare în materie de competențe ale tinerilor pentru implicarea și incluziunea lor în activitățile de dezvoltare locală plasate sub responsabilitatea comunității, în toate țările partenere a fost esențială pentru extrapolarea nevoilor comune din întreaga UE.

De fapt, prezentul raport final va identifica factorii care ar putea sprijini participarea tinerilor la dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității și va evalua care sunt beneficiile participării tinerilor în cadrul comunității.

Colectarea datelor implică mai multe părți interesate, inclusiv **tineri (18-35 de ani)** sau **lucrători de tineret/cei care lucrează în domeniul dezvoltării tinerilor (toate vârstele)**, **membrii actuali ai grupurilor comunitare voluntare (toate vârstele)**, **liderii comunității**, **grupurile de acțiune locală și agențiile de tineret**. Scopul este de a dezvolta o mai bună înțelegere a cerințelor și percepțiilor pentru a ghida proiectarea și dezvoltarea de instrumente cu scopul de a facilita integrarea și incluziunea tinerilor.

Principalul instrument utilizat pentru colectarea datelor a fost un chestionar construit ad-hoc (cel puțin 30 de răspunsuri din partea fiecărei țări partenere) pentru a înțelege percepțiile și realitățile pentru tineri/GAL-uri/organizații de tineret/grupuri comunitare. Chestionarele au fost distribuite prin sondajul UE către grupuri-țintă specifice. Sondajul a fost distribuit prin e-mail și contacte directe. Consorțiul a colectat 130 de răspunsuri la chestionar în cadrul celor patru țări partenere.

Rezultatele colectate în fiecare țară parteneră a acestui proiect au contribuit la extrapolarea nevoilor comune din întreaga UE pentru a elabora o strategie și un program de formare pentru tânăra generație.

Toate datele colectate formulate în acest raport de sinteză evidențiază tendințele și nevoile critice.

Împreună cu cercetarea și colectarea politicilor de către întregul parteneriat, acest raport final va constitui baza pe care va fi construit cursul de formare, ce urmează a fi în centrul celei de-a doua etape a proiectului YLLD.

Prin urmare, dorim să le mulțumim tuturor celor care au lucrat la această colectare de date și în special celor care au participat la chestionarul care ne-a permis să obținem aceste rezultate.

2. STATISTICILE PARTICIPANTILOR

Țară	Răspunsuri	Gen		Nivelul de studii			Statutul profesional			Intervalul de vârstă					
		Masculin	Feminin	Liceu	Diplomă de licență	Diplomă de master	Doctorat	Student	Angajat	Șomer	18-29	30-44	45-64	65+	neidentificat
Portugalia	29	4(14%)	25 (86%)	2 (7%)	17 (59%)	7 (24%)	3(10%)	3 (10%)	26 (90%)	0 (0%)	9 (31%)	8 (28%)	12(41%)	0 (0%)	
Irlanda	33	12(36%)	21 (64%)	11 (33%)	7 (21%)	14 (42%)	1(3%)	3 (9%)	27 (81%)	3 (9%)	8 (24%)	6 (18%)	13(39%)	4 (12%)	2 (6%)
România	31	8(26%)	23 (74%)	10 (32%)	14 (45%)	7 (23%)	0(0%)	6 (19%)	20 (65%)	5 (16%)	19 (61%)	12(39%)	0 (0%)	0 (0%)	
Italia	36	13(36%)	23 (64%)	9 (25%)	16 (44%)	11(31%)	0(0%)	15(42%)	16 (44%)	3 (8%)	24 (67%)	7 (19%)	5 (14%)	0 (0%)	

Nr. total de răspunsuri 129
Gen 92 F; 37M
Studii 32 Liceu; 54 Licență; 39 Masterat; 4 Doctorat
Ocuparea forței de muncă 13 Studenți; 89 angajați; 11 Șomeri

În ceea ce privește activitățile profesionale ale participanților, acestea variază de la zona educațională (profesor, formator), domeniul social (asistenți sociali, lucrători de tineret, psihologi, manageri de proiect în activități de tineret și voluntariat, educatori sociali), precum și management, directori de operațiuni și proiectanți de comunicare, domeniul bancar, domeniul administrativ, antreprenori, ingineri, telecomunicații și sisteme informatice.

3. REZULTATELE CHESTIONARULUI

3.1 Mediul de operare CLLD (community led local development – dezvoltarea locală condusă de comunitate) și animarea comunităților rurale

Din eșantionul complet, **42,31 % sunt sau au fost implicați într-o formă de activități CLLD**, participând la: activități de voluntariat; programe de formare; muncă voluntară plătită privind problemele de mediu; promovarea capacității tinerilor; muncă în folosul comunității; activități sportive cu comunități defavorizate; dezvoltarea de noi abordări de învățare pentru a răspunde nevoilor specifice ale comunităților rurale din UE în ceea ce privește ocuparea forței de muncă și incluziunea socială; activități privind valorificarea patrimoniului și diseminarea prin intermediul implicării comunităților în întreținere și conservare; promovarea succesului academic și școlar; dezvoltarea comunității prin îmbunătățirea competențelor, inclusiv privind media; munca de voluntariat cu comunitățile vârstnice izolate; formarea tinerilor pentru capacitatea de inserție profesională și antreprenariat.

Cu toate acestea, trebuie remarcat faptul că mai mult **de 60% dintre participanții cu vârste cuprinse între 18 și 29 de ani** susțin că nu au fost niciodată implicați în activități CLLD, în special o mare parte dintre aceștia fiind bărbați.

În linii mari, în prezent, **cea mai mare implicare în activitățile CLLD pare să provină din Irlanda**, urmată de Portugalia, Italia și România.

Cu toate acestea, dintre cei care raportează că nu au fost implicați în activități CLLD, raportează că **ar participa mai mult la activitățile comunității locale dacă:** ar exista mai multe informații și diseminări cu privire la aceste activități; ar fi avut mai mult timp, raportând lipsa de timp și de energie în afara orelor de lucru; alții identifică faptul că ar trebui să existe activități mai atractive și mai antrenante.

În ceea ce privește întrebarea dacă **implicarea lor personală ar putea ajuta la dezvoltarea socială a zonei lor**, marea majoritate a participanților a considerat că implicarea lor ar avea un impact asupra zonei lor locale cu un răspuns afirmativ **de 96,92%**, din care genul feminin deține o mare majoritate.

Din eșantionul complet, doar 37 de participanți sunt **formatori voluntari/profesori/educatori într-o organizație de voluntariat**, comparativ cu cei **71,54 %** care nu sunt.

3.2 Percepțiile și realitățile integrării și incluziunii tinerilor în activitățile CLLD

În ceea ce privește percepțiile și realitățile integrării și incluziunii tinerilor în activitățile CLLD, media pentru întrebarea "Implicarea în dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității este un lucru care îi interesează pe tineri." este **2.98**, ceea ce sugerează că participanții sunt cumva de acord că tinerii tind să fie interesați de aceasta; pentru întrebarea "Există multe oportunități pentru tineri de a se implica în dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității în zona mea", media este **2.42**, ceea ce sugerează că participanții simt că lipsesc oportunitățile de participare a tinerilor în comunitățile lor; media pentru "Există o varietate suficientă de grupuri și activități comunitare pentru ca tinerii să se implice la nivel local." este **2.38**, ceea ce pare să confirme această percepție a lipsei de varietate de activități CLLD pentru tinerii din comunitățile lor, iar media pentru "Ar fi pozitiv să avem mai mulți tineri implicați în DLRC în comunitatea mea" este **de 4,59**, arătând că participanții sunt de acord cu importanța implicării tinerilor în aceste activități.

În ceea ce privește întrebarea calitativă **cu privire la ce ar putea avea de câștigat un tânăr din implicarea în CLLD**, printre răspunsuri regăsim:

- Dezvoltarea personală și socială;
- Intervenția directă;
- Dezvoltarea capacității lor creatoare și, în consecință, raportarea lor față de viață;
- Dezvoltarea abilităților personale și sociale prin implicarea în ceva care să aducă beneficii societății;
- Dezvoltarea abilităților soft, a know-how-ului în termeni practici și a networking-ului
- Sentiment de apartenență; un sentiment de auto-competență, participare socială și politică în contextul lor, conștiința socială și politică, libertatea de a alege, solidaritatea, experiențele comunitare și colective;
- Autonomie, conștiința privind ceea ce îi înconjoară, sentimentul de apartenență;
- Făcând parte din activitățile CLLD, tinerii au posibilitatea de a-și dezvolta numeroase abilități în ceea ce privește responsabilitatea socială, civică și cetățenia, precum și de a contribui la schimbarea paradigmatelor și mentalităților din propria realitate și de a contribui cu diferite proiecte sau activități, implicând comunitatea din jurul lor;
- O înțelegere mai profundă a comunității în care trăiesc, fiind capabili să fie utili în multe feluri, în timp ce se dezvoltă ca persoană;

- Percepția asupra realității și posibilitatea unei creșteri integrate, o creștere a sentimentului de apartenență și a încrederii în sine;
- Găsirea unui interes;
- Crearea de rețele, cunoașterea persoanelor cu care să împărtășească afinități și sprijin, abilități sociale și culturale, sentiment de apartenență și oportunități;
- Dezvoltarea abilităților transversale care le pot aduce beneficii la nivel personal și profesional;
- Împărtășirea experiențelor, atât la nivel personal, cât și profesional, și dezvoltarea de abilități interpersonale;
- Activități mai adaptate nevoilor acestora, dezvoltarea comunităților locale cu obiective concrete care au ca scop să răspundă provocărilor cu care se confruntă tinerii;
- Competențe importante având în vedere participarea lor la societatea civilă; competențele și cunoștințele care sunt importante pentru integrarea pe piața muncii; cunoștințe pentru a deveni un potențial antreprenor.
- Pe lângă experiența de a lucra cu oamenii, aceștia ar putea câștiga încredere și empatie pentru ei înșiși și pentru ceea ce pot oferi celor din jur;
- Ei ar putea dobândi cel mai prețios lucru: fericirea celor ajutați prin propriile lor puteri;
- Dezvoltare personala si profesionala;
- Un tânăr își va îmbunătăți calitățile antreprenoriale și va avea o nouă viziune asupra comunității locale;
- Experiența, know-how in aplicarea activitatilor de rezolvare a problemelor comunitatii, conexiuni cu persoane interesate de aceleasi probleme si prioritati ca si acestea;
- Experienta, o viata sociala mai larga, incredere in sine, satisfactie privind dorinta de a se simti utili, idei pentru viitoare locuri de muncă/joburi;
- Cunostinte necesare dezvoltarii zonei;
- Proiecte și activități;
- Răbdare;
- Prieteni;
- O schimbare pentru comunitatea din care fac parte;
- Mai multe oportunități de dezvoltare personală, informații despre posibile apeluri de proiect;
- O viziune mai clară asupra impactului pozitiv al implicării lor în activitățile CLLD și o determinare mai puternică de a se implica.
- Încredere în sine, bucurie, împlinire;

- Dezvoltare personala, iesirea din zona de confort, evolutie, oportunitatea de a cunoaste oameni noi, de a deveni un pilon intr-o comunitate;
- Încredere.

În ceea ce privește ceea ce ar putea avea de câștigat o organizație din includerea tinerilor în activitățile lor CLLD, participanții menționează:

- Organizația ar putea câștiga împlinire prin faptul că, dacă mai mulți tineri se implică, atunci ceea ce fac ei este bun și aduce fericire în jur;
- Noi perspective;
- Speranță, entuziasm, dezvoltare;
- O viziune nouă și modernă (actuală);
- Vizibilitatea, credibilitatea și încrederea comunităților, dar și a tinerilor;
- Idei noi venite din partea noilor generații, o echipă energică, dornică să se implice și să aducă îmbunătățiri organizației, aprecierea tinerilor pentru că nu sunt lăsați deoparte și li se acordă atenție opiniei lor;
- Idei noi și adaptabile la nivel local sau național;
- Incluziunea tinerilor în activitățile comunității prin implicare și dezvoltare socială;
- Aprecieri din partea tinerilor;
- Mai multe informații pentru implicarea și implementarea proiectelor de dezvoltare rurală și comunitară;
- Proiecte noi;
- Mai multe oportunități;
- Recunoastere locala/nationala in urma rezultatelor obtinute prin implicarea tinerilor, astfel posibilitatea de a fi ascultati cu privire la scopul organizarii si realizarea mai multor proiecte in care tinerii sunt implicati;
- Obiective umanitare;
- Tineri valoroși, implicați, activi și resurse viitoare pentru comunitate;
- Ar putea atrage tineri care ar avea apoi grijă de comunitate;
- Mai mulți voluntari;
- Idei, soluții și dezvoltarea eficientă a comunităților din care fac parte tinerii;
- Organizațiile ar beneficia în mare măsură de contribuția tinerilor la rezolvarea problemelor printr-o nouă paradigmă;

- Curiozitatea și entuziasmul tinerilor din orice organizație pot fi motivante pentru restul membrilor.

Faptul important este că, în cele patru țări în care a fost aplicat chestionarul, acest răspuns **este destul de consecvent, fără răspunsuri foarte diferite de la o țară la alta.**

Tabelul 2. Frecvența răspunsurilor pentru fiecare răspuns posibil pentru sensul voluntariatului.

Ce înseamnă pentru tine voluntariatul?	Frecvență
O activitate de petrecere a timpului liber	29
O datorie socială	62
Un mod de a mă exprima	37
O modalitate de îmbunătățire a abilităților sociale	85
O modalitate de creștere	93
Dezvoltare profesională și personală	90

3.3 Nevoile de competențe existente și viitoare pentru (i) tineri și (ii) voluntari ai comunității pentru a facilita progresul tinerilor

Prima întrebare a acestei părți din chestionar s-a axat pe competențele considerate a fi importante în activitățile CLLD, permițând participanților să aleagă răspunsuri multiple. Următorul tabel prezintă aceste răspunsuri:

Tabelul 3. Frecvența răspunsurilor pentru fiecare răspuns posibil pentru competențe importante pentru CLLD.

Care dintre următoarele abilități credeți că sunt importante în activitățile CLLD?	Frecvență
Ascultare activă	92
Asertivitate	39
Abilități de soluționare a conflictelor	67
Empatie	100

Flexibilitate	88
Bune abilitati de comunicare	98
Deschidere	92

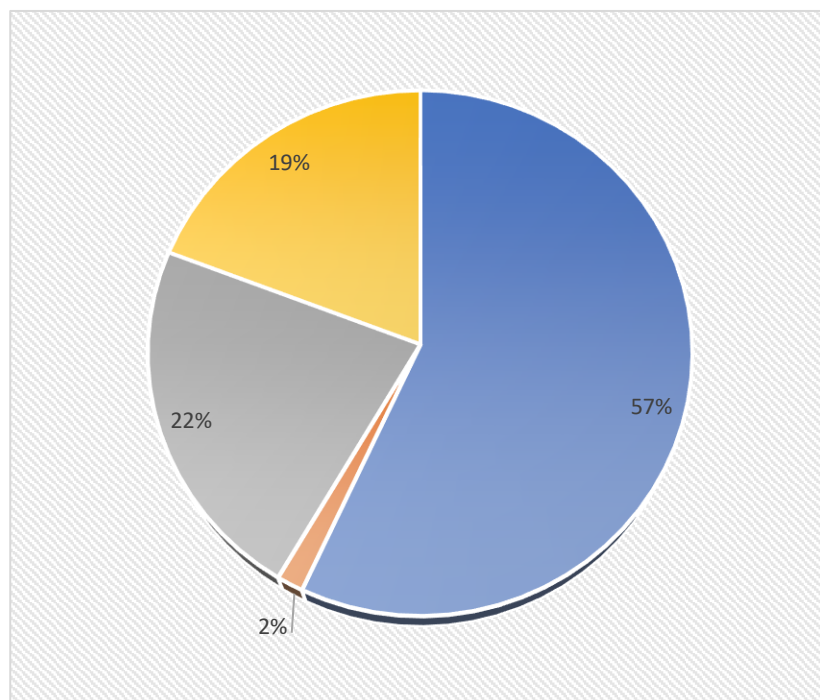
Următoarele întrebări din această parte a chestionarului s-au axat pe **abilitățile sociale care au nevoie să fie îmbunătățite atunci când fac voluntariat sau lucrează în CLLD**, pe o scară de la 1 la 5 (1 fiind cel mai puțin important, 5 fiind foarte important). Mijloacele pentru fiecare abilitate au fost: Abilități de comunicare (3.35); Soluționarea conflictelor (3.31); Abilități de ascultare activă (3.21); Comunicarea interpersonală (3.14) Flexibilitate (3.11); Empatie (2.93). Este remarcabil faptul că respondenții din cele patru regiuni se consideră pe ei înșiși și pe grupurile/organizațiile lor destul de empatici: Empatia a fost văzută ca fiind abilitatea socială care necesită cele mai puține îmbunătățiri în viitor la nivelul tuturor respondenților. Pe de altă parte, abilitățile de soluționare a conflictelor par să aibă nevoie de îmbunătățiri.

Unii participanți au enumerat și alte abilități importante, și anume: promovarea empatiei, deschiderea față de celălalt și față de diferențele dintre aceștia; acceptarea; încrederea în sine; responsabilitate; conducere.

În continuare, participanții au fost rugați să evalueze **abilitățile de lucru care ar putea necesita îmbunătățiri pentru voluntariat sau pentru a lucra în CLLD**, pe o scară de la 1 la 5 (1 fiind cel mai puțin important, 5 fiind foarte important). Media pentru fiecare abilitate prezentată a fost gestiunea financiară (3.32); Abilitati de planificare a activitatii (3.31); Competențe informatice (3.20); Managementul timpului (3.12); Competențe de organizare (3.02); Următorul grafic prezintă distribuția răspunsurilor pentru fiecare abilitate identificată.

Din nou, există o anumită coerență între răspunsuri, managementul financiar părând a fi abilitatea de lucru care are cea mai mare nevoie de îmbunătățire.

Ultima întrebare a acestei secțiuni s-a axat pe relația și preferințele participanților în ceea ce privește ierarhiile și autoritatea în experiențele de voluntariat. Următorul grafic prezintă frecvențele și procentele răspunsurilor.

-Lucrez mai bine cand primesc ordine/cand mi se spune ce trebuie sa fac – 57%
 -Nu ascult ordinele – 2%
 -Nu imi place sa mi se spuna ce sa fac, dar accept acest lucru – 22%
 -Imi place sa fiu cel care da ordinele – 19%

Graficul 4: Preferințe privind ierarhiile și autoritatea în experiențele de voluntariat.

3.4 Metodologii eficiente de implicare a tinerilor și preferințe și metodologii de învățare în persoană/online/mixtă

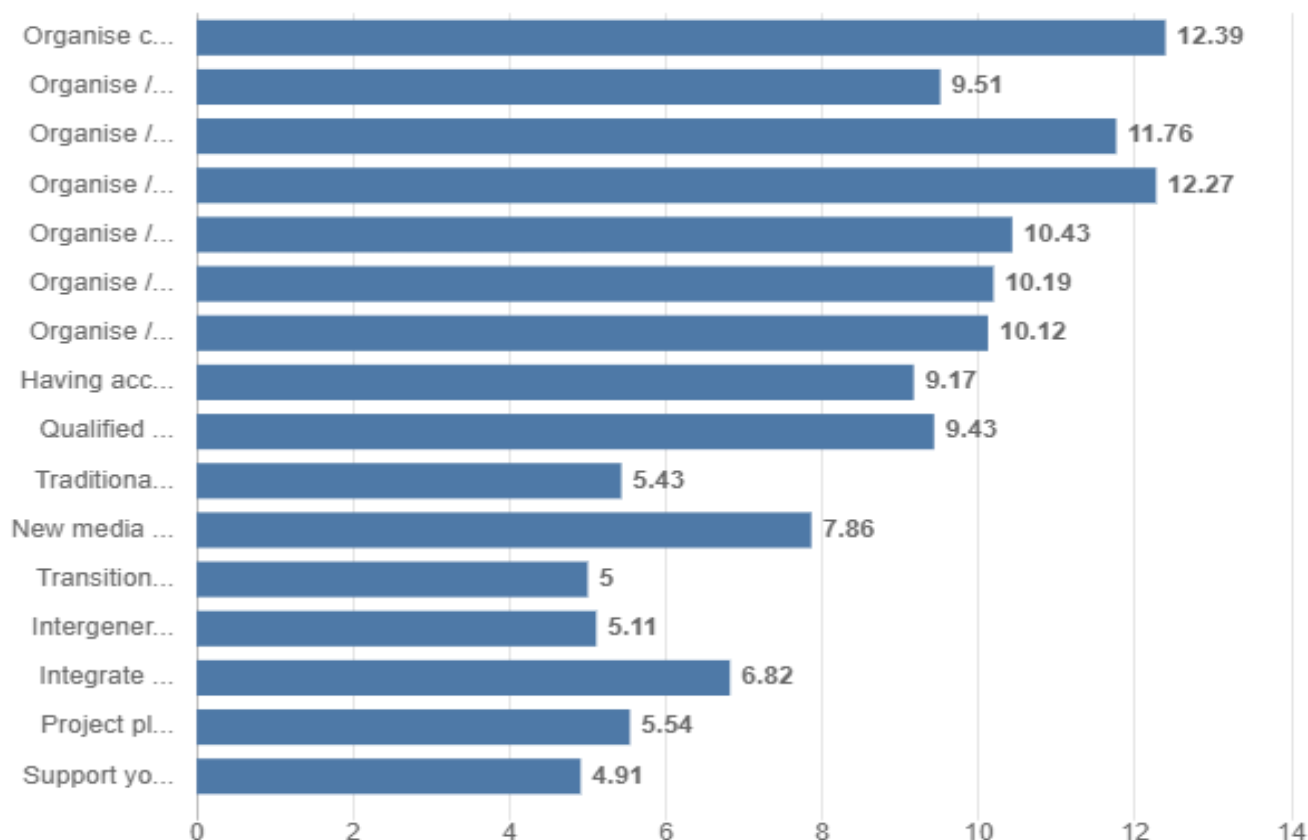
În această parte a chestionarului, participanții au fost rugați să evalueze preferințele de învățare și mecanismele privind metodologiile eficiente de implicare a tinerilor.

Mijloacele pentru fiecare dintre întrebări au fost: "Cred că tinerii preferă să se implice în activități de dezvoltare comunitară în persoană." (3.45); "Cred că tinerii preferă să se implice în activități de dezvoltare comunitară online." (2.82); "Cred că tinerii preferă să se implice în activități de dezvoltare comunitară prin metodologii mixte (online și în persoană)." (3.23); "Cred că tinerii nu participă mai mult pentru că asociațiile/instituțiile/consiliile comunitare sunt organizate în așa fel încât oamenii să simtă că nu au un cuvânt de spus în ceea ce s-a decis." (3.40); "Cred că asociațiile/instituțiile/consiliile comunitare nu au suficiente resurse pentru a promova implicarea tinerilor în activitățile lor." (3.42).

Astfel, participanții par să manifeste o tendință de a prefera activitățile în persoană, urmate de metodologii mixte. Mai mult decât atât, mulți par să fie de acord că tinerii simt că nu au un cuvânt de spus în ceea ce se decide în asociații/consilii comunitare, ceea ce le reduce participarea, fiind de acord, de asemenea, că aceste instituții nu au suficiente resurse pentru a promova implicarea tinerilor.

Următoarea întrebare s-a axat pe evaluarea metodelor importante de promovare a implicării tinerilor în activitățile de dezvoltare comunitară. Participanții au fost rugați să identifice cele mai importante 5 metode de promovare a implicării tinerilor în activitățile de dezvoltare comunitară. Tabelul 4 prezintă voturile din cele 5 metode de top alese de participanți. După cum se vede în tabelul următor, acestea sunt cele mai votate răspunsuri:

- Organizarea de concerte, sport sau alte activități sociale pentru comunitate = 24,61%
- Organizarea/ participarea la cursuri de formare a competențelor importante pentru dezvoltarea comunității = 17,69%
- Organizarea / participarea la grupuri de sprijin = 12,3%
- Organizarea / participarea la demonstrații = 7,69%
- Organizarea / participarea la munca de voluntariat = 7,69%
- Integrarea tinerilor în procesul decizional al asociației/instituției/consiliului comunitar = 6,15%
- Personal calificat (din asociații/instituții/consilii comunitare) care generează idei și implementează activități care promovează implicarea tinerilor = 5,38%
- Media nouă (social media, aplicații, vlogging și platforme de partajare de conținut) = 5,38%
- Organizarea/participarea la grupuri de advocacy sau la activități de educație socială și politică = 3,84%
- Sprijinirea tinerilor în crearea propriei organizații = 3,07%
- Disponibilitatea de spații accesibile pentru întâlniri și evenimente private și publice la asociația/instituția locală = 2,3%
- Planificarea, organizarea și implementarea proiectelor conduse de tinerii participanți = 2,3%
- Organizarea/participarea la rețele studențești și/sau sindicate studențești, grupuri de teatru sau cluburi sociale = 1,53%

Graficul 5: Metodele cele mai alese de participanți

Întrebarea finală a cerut participanților să evalueze nivelul de importanță pe care îl atribuie unui set de valori atunci când decid cu privire la participarea la un proiect de dezvoltare comunitară / voluntariat. Valorile au fost luate în considerare pe o scară de la 1 la 5 (1 fiind cel mai puțin important, 5 fiind foarte important).

Mijloacele pentru fiecare valoare au fost: Justiția economică, socială și politică (**3.78**); Drepturile civile și drepturile omului (**4.20**); Principiile democratice și structurile orizontale ale instituției (**3.68**); Diversitate (**3.77**); Sustenabilitate (**3.83**); Realizările organizației (**3.35**); Incluziunea vocilor grupurilor marginalizate (**3.95**); Pledarea pentru grupurile discriminate (**3.71**); Autocriticism și reflexia cu privire la anumite practici (**3.58**); Să fie creativ și inovator (**4.08**).

4. Rezumatul principalelor concluzii:

- 42,31% dintre participanți sunt sau au fost implicați într-o formă de activități CLLD.
- Respondenții spun că ar participa mai mult la activitățile comunității locale dacă ar exista mai multe informații și diseminări cu privire la aceste activități și dacă ar avea mai mult timp, raportând și lipsa de energie în afara orelor de lucru.

În ceea ce privește percepțiile și realitățile integrării și incluziunii tinerilor în activitățile CLLD

- o participanții sunt de acord că tinerii tind să fie interesați de CLLD;
 - o participanții simt că lipsesc oportunitățile de participare a tinerilor în comunitățile lor;
 - o există o percepție a lipsei de varietate de activități CLLD pentru tinerii din comunitățile lor;
 - o participanții sunt de acord cu importanța implicării tinerilor în aceste activități.
- Participanții tind să prefere activitățile desfășurate în persoană, urmate de metodologii mixte.
 - 30,77% sunt de acord sau sunt ferm de acord că tinerii simt că nu au un cuvânt de spus în ceea ce se decide în asociații/consilii comunitare, ceea ce le reduce participarea.
 - 33,08% sunt de acord sau sunt ferm de acord că instituțiile nu dispun de resurse suficiente pentru a promova implicarea tinerilor
 - Participanții care consideră că asociațiile de tineret nu dispun de resurse pentru a promova implicarea tinerilor în activitățile lor, le identifică în cea mai mare parte ca fiind resursele financiare și resursele necesare pentru a promova o comunicare/diseminare eficientă, subminând procesul de atingere a grupurilor țintă.
 - În ceea ce privește nivelul de importanță pe care participanții îl atribuie unui set de valori atunci când decid cu privire la participarea la un proiect de dezvoltare comunitară / voluntariat, pe baza mijloacelor, participanții par să privilegieze următoarele patru valori în ordinea preferințelor: Drepturile civile și ale omului; să fie creativ și inovator; incluziunea vocilor grupurilor marginalizate; pledarea pentru grupuri discriminate.

În concluzie, un aspect interesant care reiese din acest raport final este că:

În ciuda faptului că cercetarea a fost în mare parte concepută ca transnațională pentru a putea investiga particularitățile și diferențele care ar putea traversa fiecare dintre țările implicate, nu au fost identificate diferențe naționale reale și substanțiale.